

IX ES skurstančių žmonių susitikimas Brukselis, 2010 m. birželio 25 d.

2010 metai - naujo susitarimo pradžia

Santrauka

Išvadas

IX ES skurstančių žmonių susitikime dalyvavo apie 130 atstovų (skurstančių žmonių) iš visų ES šalių narių ir Norvegijos bei 80 nacionalinių ir ES institucijų, taip nevyriausybinių organizacijų atstovai ir akademikai. Susitikimo tikslas buvo: 1) įvertinti ankstesnių susitikimų rezultatus ir 2) aptarti būsimus ES prioritetus, 2010-uosius Europos metus skiriant kovai su skurdu ir socialine atskirtimi.

Susitikimą organizavo ES pirmininkaujanti Ispanija. Dalyviai buvo pasveikinti pirmininkaujančios p. Isabelle MARTINEZ vardu, išreiškiant viltį, jog galutinėje 2010 ES metų deklaracijoje bus skelbiami susitikimo metu priimti rimti įsipareigojimai. Susitikimas 2010 metais pirmą kartą buvo surengtas Europos Parlamente. Europos parlamento narė ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto prezidentė p. Pervenche BERÈS pasveikino atstovus ir ragino iš naujo subalansuoti Europos ekonominę ir socialinę politiką, pabrėždama, jog ES turi daug nuveikti, kad žmonės būtų išgirsti. VIII susitikimo atstovė p. Adelia FERNANDES įžanginės sesijos metu pabrėžė skurstančių žmonių nuomonių išklauskimo ir jų dalyvavimo socialinės įtraukties procese svarbą.

ANKSTESNIŲ SUSITIKIMO REZULTATŲ VERTINIMAS

Atsakydama į reikalavimą atskleisti ankstesnių ES susitikimų rezultatus, Europos Komisija pateikė lentelę (žr. žemiau), kurioje parodyti ryšiai tarp diskusijų ES susitikimuose ir Komisijos veiksmų. Komisijos atstovų (Generalinio direktoriaus pavaduotojos Lenia SAMUEL ir Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinio direktorato Socialinės įtraukties skyriaus vadovės Antonia CARPARELLI) rekomendacijos susitikimo metu buvo pagrįstos šioje lentelėje pateikta informacija. Be to, Europos kovos su skurdu tinklas (EAPN), padedant Belgijos Socialinių reikalų ministerijai, atliko Europos susitikimų poveikio tyrimą ir preliminarius šio tyrimo duomenis paskelbė susitikimo metu.

Europos Komisijos sudaryta lentelė – Reakcija į reikalavimus, pateiktus Europos skurstančių žmonių susitikimų metu

1 TEMA: PLATAUS UŽMOJO TIKSLAI

Reikalavimai susitikimų metu

Komisijos reakcija

Sumažinti skirtumus tarp ekonominės ir socialinės politikos

EUROPA 2020 m.; siekis sumažinti skurdą, nauja socialinė sprendimus užtikrinanti direktyva.

Prioritetas – aktyvi įtrauktis, vaikų skurdas, imigrantai.	Šios problemos yra sprendžiamos ir Komisija planuoja toliau dirbti su jomis.
Žiniasklaidos dalyvavimas	2010 metais, kurių tikslas - kovoti su skurdu ir socialine atskirtimi – bus siekiama skleisti informaciją ir įtraukti žiniasklaidą.
2 TEMA: FINANSINĖ ĮTRAUKTIS	
Reikalavimai susitikimų metu	Komisijos reakcija
Leisti naudotis mikrokredito programomis	Naujoji mikrokredito programa jaunimui ir savarankiškiems darbuotojams iš dalies finansuojama taikant priemonę „PROGRESS“
Minimalių pajamų pakanka gyventi oriai	<ul style="list-style-type: none"> • Šis reikalavimas yra 2008 metų Aktyvios įtraukties rekomendacijoje • Ataskaita apie minimalių pajamų pakankamumo programas šalyse narėse • Europos parlamento ataskaita apie minimalių pajamų programas aukščiau skurdo ribos • Prioritetas pagal 2010 metų Apskritojo stalo ir neoficialų ministrų susitikimą
3 TEMA: BŪSTO ATSKIRTIS IR BENAMYSTĖ	
Benamystė turi būti pagrindiniu tikslu imantis veiksmų	2009 metų – benamystės metų – rezultatai pateikti 2010 metų bendrame pranešime
Aprūpinimas būstu turi būti Struktūrinių fondų tikslu	Susitarta pagerinti Struktūrinių fondų naudojimą aprūpinimui būstais
4 TEMA: PASLAUGOS	
Visi turi teisę į socialines paslaugas	Pripažinta Trečiąja aktyvios įtraukties pakopa
Nebrangi ir kokybiška sveikatos priežiūra visiems	Komisijos komunikatas dėl nelygybės sveikatos priežiūros srityje
Vienodos galimybės siekiant išsilavinimo	EUROPA 2020: siekiama sumažinti anksti mokyklas paliekančių vaikų skaičių; Pažangaus jaunimo iniciatyva
Nebrangūs energetikos produktai ir kitos pagrindinės paslaugos	ES Energetikos paketas atkreipia dėmesį į energetinį skurdą
5 TEMA: DALYVAVIMAS	
Dalyvavimas privalo būti reguliarus, su oficialiu statusu ir struktūra	Pagrindinis prioritetasis pagal ES platformą dėl skurdo ir socialinės atskirties
Dialogas visuose lygmenyse	ES Platforma dėl skurdo ir socialinės atskirties sustiprins tolesnį visų suinteresuotų asmenų įsitraukimą ir dalyvavimą pagal socialinį Atvirą koordinavimo metodą (AKM)
Skurstančių žmonių dalyvavimas	Socialinio AKM pagrindinis tikslas; EY2010 ir patobulinimas pagal ES Platformą dėl skurdo ir

	socialinės atskirties
Dalyvavimo stebėjimo indikatoriai	Ką tik baigtas Komisijos remiamas tyrimas dėl suinteresuotų asmenų dalyvavimo

p. Danielle DIERCKX iš Antverpeno universiteto (Belgija) pranešė, jog tyrimo tikslas yra aptarti šiuos klausimus:

- A. Koks yra susitikimo poveikis skurstantiems žmonėms?
- B. Koks yra susitikimo poveikis civilinės visuomenės dalyviams / institucijoms?
- A. Koks yra susitikimo poveikis skurdo politikai? (ES + nacionaliniame lygmenyje)
- D. Kaip vertinimas dalyvavimas susitikimuose?

Pirmieji rezultatai rodo, kad dalyvavimo susitikimuose vertinimas buvo labai teigiamas: kiekvienas klausimas buvo įvertintas 75% arba daugiau. Tačiau, vertinant susitikimo poveikį politikai, buvo gautas įdomus „prieštaringas“ rezultatas. Tai yra, 59% įstatymų leidėjų tiki, kad susitikimai turi įtakos politikai, tačiau 78% skurstančių žmonių mato tik nedidelį tokių susitikimų poveikį politikai arba jo nemato visai.

Visi šio tyrimo rezultatai bus pateikti Socialinės įtraukties apskritojo stalo susitikimo metu (2010 m. spalį).

BŪSIMI ES PRIORITETA

Susitikimai suteikė galimybę pakalbėti apie jų poveikio vertinimą, tačiau pagrindinis susitikimų tikslas buvo nustatyti būsimus prioritetus. Atstovai nurodė savo prioritetus, kurie buvo pristatyti galutinio plenarinio posėdžio metu.

Susitikimo ataskaita: Susitikimo metu aptartos problemos buvo suskirstytos į tris klausimus:

Ką 2010 metais reiškia skurdas? Nors skurdas vis dar yra neigiamas, jis egzistuoja ir 2010 metais. Skurdas negali apsiriboti vienu elementu, tai yra platus reiškiny, kurio visi aspektai susiję. Tinkamo gyventi būsto neįmanoma įsigyti, jei nėra pakankamai pajamų, taip pat negalima tinkamai pasirūpinti sveikata. Siekiant sujungti šiuos sudėtingus elementus, reikalingas holistinis metodas. Tačiau skurstantys žmonės nėra vienodi, todėl kuriant efektyvias strategijas reikia atsižvelgti į jų skirtumus. Siekiant apimti visus sudėtingus veiksnius, reikia vengti pernelyg plačių apibrėžimų arba siaurų rodiklių, neriboti rodiklių vien ekonomikos augimu, tačiau atsižvelgti į visą socialinę apsaugą.

Kas nori kovoti su skurdu? Įstatymų leidėjai turi pabrėžti savo veiksmų matomumą, taip pat į savo sumanymus, jų taikymą ir vertinimą integruoti skurdo paveiktus žmones. Skurstančių žmonių dalyvavimas turi tapti politinių veiksmų ir strategijų pagrindu, o įstatymų leidėjai turi būti atsakingi už savo sprendimus. Iš pradžių dalyvavimas gali būti lengviau vykdomas vietos lygmenyje, siekiant skirtingų valdžios lygių iki pat ES lygmens. Siekiant, kad kova su skurdu būtų efektyvi, dalyvaujant būtinas realus ir atsakingas politinis pasiryžimas. Atstovai ir įstatymų leidėjai apgailestavo, kad tarp teorijos ir realybės vis dar yra didžiulė spraga. Nepaisant įstatymuose numatytų teisių, jos ne visada paisomos ir taikomos.

Kaip galime kovoti su skurdu? Egzistuojantys instrumentai, politikos ir įstatymai (Pagrindinių teisių chartija, Europos fondai...) turėtų būti efektyviau naudojami siekiant sumažinti spragą tarp deklaracijų ir realybės. Kova su skurdu reikalauja pasaulinio metodo. Akivaizdu, kad skurdas egzistavo dar iki krizės, o krizė dar labiau padidino skurdą, susilpnindama jau ir taip skurdžius gyventojus; todėl reikia vengti socialinių išmokų mažinimo. Kasdieninis išlikimas negali būti pagrįstas neoficialiu solidarumu.

Pirmenybė turi būti teikiama **būsto** sąlygų gerinimui, kiekvienam ES piliečiui suteikiant galimybę turėti tinkamą būstą, kuris yra pagrindinė oraus gyvenimo sąlyga. Tinkamo būsto suteikimas išlieka problema, be to, neįtikėtinai išaugo energijos produktų kainos.

Aptariant **pakankamų minimalių pajamų** klausimą, buvo aptartas didžiulis pajamų skirtumas ir aukštos palūkanų normos.

Artimiausiu metu būtina mažinti skurdą priimant priemones kovai su **vaikų skurdu**. Vaikų poreikių patenkinimas yra visų mūsų poreikių patenkinimas: būstas, sveikata, paslaugos, pajamos, užimtumas... Priemonės kovai su vaikų skurdu padės kovoti su visais skurdo aspektais ir kartu padės priimti sprendimus dėl **šeimoms skurdo** sumažinimo. Galimybė **mokytis** yra pagrindinė geresnės vaikų ateities sąlyga. Viena iš strategijų siekiant geresnio šeimų gyvenimo yra **socialinių paslaugų** teikimas.

Taip pat aptarta galimybės suteikti **tinkamą darbą** svarba.

Siūloma ES Platforma prieš skurdą turi apimti visus suinteresuotus asmenis, įskaitant skurstančius žmones. **Dalyvavimas**, įskaitant skurstančius žmones, būtinas ne tik proceso pradžioje, bet ir įgyvendinant, stebint ir vertinant priemones. Kad dalyvavimas taptų teigiama patirtimi, įstatymų leidėjai privalo būti atsakingi ir priimti skaidrius sprendimus.

APŽVALGA

Susitikimų ataskaitas apžvelgė Ispanijos Sveikatos ir socialinės apsaugos ministerijos, Socialinės šeimos ir vaiko apsaugos skyriaus vadovas p. Juan MATO, Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinio direktorato vadovas Robert VERRUE, Europos kovos su skurdu tinklo (EAPN) vadovas Ludo HOREMANS, Europos socialinės apsaugos komiteto vadovas Aurelio FERNADEZ LOPEZ ir Belgijos valstybės sekretorius Socialinei integracijai ir kovai su skurdu Phillipe COURARD. Jie užtikrino atstovus, kad susitikimų metu priimti sprendimai turi įtakos įstatymų kūrimui ir kiekvienas iš jų apžvelgė tam tikras jiems svarbias susitikimo ataskaitas.

Susitikimo metu Vengrijos Socialinių reikalų ministerijos atstovė p. Erzsebet BARTA įvardino šiuos ES susitikimus unikaliu reiškiniu. Skurstantys žmonės gali kalbėti apie savo patirtį ir praktiką. Susitikimo nauda – tai pasidalijimas naudinga praktika ir dalyvių bendradarbiavimo stiprinimas. Ji įsipareigojo tęsti šį dialogą. Vengrija 2011 metais surengs dešimtąjį susitikimą.